

ספרות עברית וכללית

לבתי ספר בחינוך החרדי
לעולים חדשים

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון – מחזה	(30×1)	–	30	נקודות
פרק שני – שירה חדשה	(25×2)	–	50	נקודות
פרק שלישי – רשימות	(20×1)	–	20	נקודות
סך הכול		–	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – מחזה (30 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 1–2.

לישרים תהילה / רמח"ל

1. לפניכם קטע ובו דברים שתרמית אומרת לרהב. קראו את הקטע, וענו על השאלה שאחריו.

כִּי כָּל הַדָּר יִפְיֶךָ כָּל יַפְעֶתְךָ,
לוֹלִי מְזֻמוֹתַי וּנְכָלִי רַבּוֹ,
כָּלָם כָּאִין, מְאֹפֶס נֶחְשָׁבוּ.

על פי דברים אלה, כיצד מאופיינת החברות בין תרמית ובין רהב? הסבירו את דבריכם.

2. לפניכם קטע ובו דברים שסכלות אומרת לתהילה. קראו את הקטע, וענו על השאלה שאחריו.

רְהַב לְאֵטוֹ אֶת תְּרֻמֹת בַּיַּעַר
מִתְהַלְכִים הָיוּ, יַעַת נִרְאָה פֶּתַע
עָרוֹב מְאֹד כְּבֹד (לְבִי יִנּוּעַ
מִדֵּי אֲדַבֵּר); דָּב, נִמַּר וְשַׁחַל
רַבִּים כְּחֹל הַיָּם, וַיִּתְיַצְבוּ
אוֹתָם כְּשֶׁה אֶחָד לְטָרְף גַּם יָחַד.

מה היה המראָה שראתה סכלות, וכיצד תיאור המראה השפיע על תהילה?

פרק שני – שירה חדשה (50 נקודות)

ענו על שתיים מן השאלות 3–6 (לכל שאלה – 25 נקודות).

3. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

בְּטוֹל / צ' יאיר

כְּבִיתִי בְּלִבִּי
אֶת כָּל מְאוּנֵי,
מְחִיתִי מְרוּחֵי
כָּל גְּעֻגוּעֵי,
רוֹקְנֵתִי אֶת נְפֹשֵׁי
מִכָּל רְצוֹנוֹתַי –

אֲזִ יִצְקֶתָ רְצוֹנִי
בְּכָלִי הָרִיק,
זָרִם חֶפְצֶךָ
בְּאֶפְיִק הַחֶרֶב,
וְגַחְלֵתִי הַכְּבוֹיָה –
גִּצְדָּה שְׁלֵהֵב.

בחרו בשתיים מן המטפורות בשיר, והסבירו את תרומתן להבנת הרעיון המרכזי בו.

4. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

כָּרַחַם אָב / א' מרגלית

<p>לְבָנוּ כְּמוֹ פְּעוּט, לְפָנֶיךָ אָבִי. שְׁמַעְכִּיר הַנִּיר בְּכַתְּמֵי קוּזִים וְאוֹמֵר לְנַפְשׁוֹ: שְׁמַשׁ עֲשִׂיתִי, כּוֹכְבִים. שֶׁהוֹלֵךְ אֶל הָאֵשׁ בְּלִי אֵימָה בְּחֻשְׁבוֹ: צַעֲצוּעוֹ. שֶׁעוֹלָה בַחֹמָה וְרוֹכֵן בְּשִׁלְוָה, וְתַהוֹם פְּעוּרָה לְרַגְלוֹ - וְאוֹרֵב הַסֶּכּוֹן.</p>	<p>4 בית</p>	<p>אָבִי, לְבָנוּ כְּמוֹ פְּעוּט לְפָנֶיךָ. כְּמוֹ פְּעוּט שְׁמַמִּיר הַמְּאוֹת בְּאֵגוּרוֹת, עַל כִּי נוֹצְצוֹת הֵן לְמַרְאֵית. כְּמוֹ פְּעוּט שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְכָל הָעוֹלָמוֹת לֹא יִשׁוּוּ לְפָנָיו סִפְרֵיזוֹת עַל מְקַלּוֹת.</p>	<p>1 בית</p>
<p>כְּמוֹ פְּעוּט, שְׁמַעְכֵּר לְרַחֲבֵהוּ נִגְמָר בְּשִׁבִילוֹ הָעוֹלָם; שְׁעוֹמֵד לְמִשְׁפַּט אָבִיהוּ מְבִישׁ וְנִכְלָם וְרַכּוֹן.</p>	<p>5 בית</p>	<p>שְׁנוֹתָן כָּל זְמַנּוֹ בְּשִׁבִיל לְטִיל בְּגָנִים וְחוֹזֵר רְצוּץ, וְשָׁלְלוֹ - עֲלִים מְשַׁלְכֵי עֲצִים וְשָׁרִיטוֹת אֲגְרוֹפוֹ הַקְּמוּץ.</p>	<p>3 בית</p>
<p>כְּמוֹ פְּעוּט שֶׁנִּבְעַת פְּתָאִם שֶׁצוּעַק קוֹל תְּהוֹם: אָבִי אָבִי!</p>	<p>6 בית</p>		

א. השיר מתאר תהליך של גילוי.

הסבירו תהליך זה, והסבירו את משמעותו.

(15 נקודות)

ב. הסבירו את התרומה של האנפורה בשיר לבניית משמעותו. (10 נקודות)

5. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

סְלָמוֹת / ה. תראל

קְשָׁה הַטְּפוּס -

בְּסֵלֶם הָאָרֶץ -

אֶל

זֶהְרֵי הָרְקִיעַ.

קְשָׁה הַטְּפוּס,

מְמֹשֶׁךְ וְאֵטִי,

רְצוּף

טְלִטְלוֹת וּמְאֻבָּקִים.

אוֹיָה -

מֵה קָלָה -

הָעֲלִיָּה הָעֲלִיָּזָה

הַמְהִירָה

אֶל מְרוֹמֵי הַמְּגֻלָּה

הַמּוֹבִילָה

לְתֵהוֹם!!!

מהו הניגוד המרכזי בשיר? הסבירו את תרומתו לבניית משמעות השיר.

הדגימו את דבריכם.

6. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

תַּפְּלַת הַמְּשׁוֹרֵר / רינה בת חיים

שְׂאִי, הָרוּחַ, אֶת מְלֶתִי,
שְׂאִיָּה אֵלַי מְרַחֵק.
וְלֹא תִקְבֵר בְּמִכְתָּב עֵתִי
בֵּין גּוֹלִים מְצַהִיבִים תַּמָּק.

שְׂאִי, הָרוּחַ, גַּם אֶת דְּבָבִי
וְאֶף-אִם זֶרְעֵי-דָרְדָר-
גַּם קֵשׁ גַּם גְּבָבָא אִי-טוֹבָה תִּבְיֵא
גַּם קוֹץ לֹא לְשׂוֹא נוֹצֵר.

שְׂאִי הָרוּחַ, לְמַרְחָקִים
שְׂאִי שִׁירִי אֶל הַשְּׂמָמָה.
אוּלֵי אִי-שָׁם אִי-בְּמַעְמָקִים
אוּלֵי עוֹד תִּנְיֵב
אִי-מָה...

א. על פי שיר זה, הסבירו והדגימו מה המשורר מבקש. (15 נקודות)

ב. מהו התפקיד של החזרות בשיר זה? הסבירו והדגימו את דבריכם. (10 נקודות)

פרק שלישי – רשימות (20 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 7–8.

7. קרב הבלימה / א' מרגלית

הסבירו את המשמעות של שם הסיפור. בססו את דבריכם על שתי העלילות בסיפור.

8. הלילה / הרב דוד זריצקי

ענו על שני הסעיפים א–ב.

א. הסבירו את התרומה של מוטיב הספירה להבנת הרעיון המרכזי ברשימה "הלילה". הדגימו את דבריכם. (10 נקודות)

ב. ההאנשה והניגודים בונים את המשמעות של הרשימה "הלילה".

הסבירו והדגימו קביעה זו. (10 נקודות)

בהצלחה!